

Finansdepartementet
Postboks 8008 - Dep.
0030 OSLO

Dato: 22.10.2010
Vår ref.: 10-702 BKA/TAH
Deres ref.: 10/2246 SL RAH/rla

Høring – forskrifter til skattebetalingsloven mv – betaling via bank

FNO viser til Finansdepartementets høringsbrev og notat av 8. september 2010 med forslag til forskriftsbestemmelser til avgrensning, utfylling og gjennomføring av skattebetalingsloven § 16-50, skatteloven § 6-51 og merverdiavgiftsloven § 8-8.

I forbindelse med skatte- og avgiftsopplegget for 2010 fremla Finansdepartementet i Prop. 1 L (2009-2010) flere lovmessige tiltak for å redusere omfanget av svart arbeid i privatmarkedet, bruk av kontantbaserte betalingstjenester og dermed også sporbarhet ved betalingsoppgjør. Departementet foreslo i lovproposisjonen bl.a. at privatpersoner ved kjøp av tjenester (og varer sammen med tjenester) skal kunne gjøres medansvarlig for skatt og merverdiavgift som den næringsdrivende tjenesteyteren har unndratt, dersom kjøpesummen overstiger kr. 10.000 og kjøperen ikke har betalt via bank. Tilsvarende ønsket myndighetene å kunne avskjære tjenesteyteren fradragsrett, dersom betalingsoppjøret ikke har foregått via bank.

De angjeldende lovbestemmelser som ble vedtatt 11. desember 2009 ved lov nr. 123, nr. 124 og nr. 129, trer i kraft 1. januar 2011.

FNO kan i all hovedsak støtte Finansdepartementets forslag til utfyllende bestemmelser i skattebetalingsforskriften § 16-50-1, skattelovforskriften § 6-51-1 og merverdiavgiftsforskriften § 8-8-1. Vi vil nedenfor knytte noen kommentarer til forutsetningen om at *"bank registrerer og oppbevarer opplysninger om hvem betaler og betalingsmottaker er ..."*.

Ved betaling kontant til en konto, typisk betaling av en papirfaktura i fremmed bank, har betalers bank ingen lovbestemt plikt til å registrere opplysninger om betaler. Plikten til kontroll av fremmede kunder inntreer først for beløp over kr 100 000,-, jfr. hvitvaskingsloven § 6 og Finansdepartementets hvitvaskingsforskrift § 3. Videre legger finansavtaleloven § 30

tredje ledd til grunn at informasjon om betaler bare vil bli registrert i forbindelse med en betalingstransaksjon (og oversendt betalingsmottakers bank) "når det er relevant".

Det må derfor være betaler (tjenestekjøper) som skal fremlegge nødvendige opplysninger overfor skatte- og avgiftsmyndighetene om at betalingen er blitt foretatt via bank, samt ansvar for å fremlegge de nødvendige opplysninger som identifiserer beløpet, tidspunktet og hvem betaler og betalingsmottaker er, slik at medansvar unngås.

Ordlyden i forskriftsutkastene § 16-50-1 (1) litra b), § 6-51-1 (1) litra b) og 8-8-1 (1) litra b) kan imidlertid tyde på at det kun er bankens dokumentasjon som er avgjørende for om betaler skal unngå medansvar. Vi kan ikke se at det skal være nødvendig å stille krav (for å unngå medansvar) at banken registrerer og oppbevarer opplysninger som identifiserer beløpet, tidspunktet og hvem betaler og betalingsmottaker er. Vilkåret om å fremlegge dokumentasjon på at betaling fant sted via bank må etter vår mening påhvile betaler, jfr. også at banken ikke er lovmessig forpliktet til å kontrollere og registrere opplysninger om betaler (som ikke er kunde i banken) for kontante transaksjoner under kr 100.000,-. Dersom betaler kan fremvise gyldig kvittering fra bank om at kontanter er innlevert for kreditering av selgers oppgitte mottakerkonto, må dette etter vår mening være tilstrekkelig for at kjøper ikke skal anses medansvarlig.

Som kjent vil betaler av fakturabeløpet kunne være en annen person enn tjenestekjøper, samtidig som betaler gjennom en disposisjonsfullmakt vil kunne være annen enn innehaveren av den konto som blir belastet ved betalingen, jfr. alternativet med konto til konto. Kontohaver vil i bankens transaksjonsoversikt bli oppført som betaler, men kontohaver vil nødvendigvis ikke være samme person som regelverksutkastene betegner som betaler eller tjenestekjøper. Vi legger imidlertid til grunn at dette er forhold som privat oppdragsgiver og tjenesteyter vil måtte belyse og dokumentere nærmere under saksbehandlingen.

Tilsvarende på mottakersiden vil beløpet bli godskrevet oppgitt kredittkontonummer, og denne kontoen vil ikke nødvendigvis tilhøre kreditor (tjenesteyter).

Med vennlig hilsen

Finansnæringens Fellesorganisasjon

Tore A. Hauglie
fagdirektør